

Josip Lisac
Zadar

MEŠTRIĆEVA I VALČIĆEVA ČAKAVŠTINA

Tomislav Meštrić, **Na stôromu fundamêntu**, MH Zadar, Zadar, 1998;
Ante-Toni Valčić, **Nikoga ní** MH Zadar, Zadar, 1998.

Dobro je poznato da je na zadarskom području posljednje desetljeće jako obilježeno domaćom **riči**, osobito čakavštinom otoka pred Zadrom. Iskazuje se velika plodnost, očituju osobiti napor, što autorski što organizatorski, i pojedinca i institucija. Zna se da je zadarska Matica hrvatska, unatoč svim slabostima, tim naporima pružila izrazitu podršku, a očito je da se povremeno javljaju i uspjeli rezultati. Upravo je tako s novim zbirkama dvojice spomenutih pjesnika.

Tomislav Meštrić plodan je autor, pa se nakon zbirki **Bodulска besida** i **Lanterna gori** javlja i novom knjigom. Sve su njegove pjesme napisane na govoru Kukljice na otoku Ugljanu, pri čemu on redovito registrira promjene u svakodnevnom životu, sjeća se mlađih dana, starih zanata i alata, dragih ljudi, običaja i lokaliteta, pa i domaćih ljudi u svijetu. Opažanja su Meštrićeva oštra, ugljanski je život svestrano dočaran. Otok i more u Meštrićevim su očima i mislima uvijek prisutni, dragi i kad nisu laci i ugodni. U posljednjoj zbirci nastavljaju se njegove poznate značajke jednostavna i iskrena govora, s humornim elementima i tradicionalnim i duboko osobnim. Svestrano o njegovu pjevu u tiskanim ocjenama govore Ivica Milić i Božidar Šimunić.

Humorno je nerijetko i pjevanje Ante - Tonija Valčića kojem je objavljena prva čakavska zbirka, a riječ je o autoru s otočića Ošljka neposredno uz Kali na otoku Ugljanu. Valčićev je jezik sasvim sličan Meštrićevu, motivika je također izrazito povezana. U obojice je znatan napor da ostvare antologičnost u svojim pokušajima, ali, naravno, to nikad nije lako ostvariti. Valčić je svakako snažan kad izriče svoja zapažanja o čovjeku uopće i poglavito o čovjeku domaćeg ambijenta. Nesporan je njegov osjećaj za

lapidaran izraz, za domaću riječ; upravo domaćoj riječi ostaje vjeran; **Ali, / jō niēću / iz krijônce prima dîdu / promîniti / ni besîdu.** Krijonca dolazi u značenju »Obzir«. Znalački osvrti na Valčićevu zbirku dolaze iz pera Zvjezdane Rados i Roberta Bacalje.

Jamačno je u spomenutim vrijednim zbirkama očit napor da se čitanje olakša svim čitateljima i da se ostvari i filološka vrijednost tih djela. Naime, sve su pjesme akcentuirane, a obje zbirke sadrže rječnike. No važnija je njihova pjesnička autentičnost, još uvijek vrlo fragmentarna, ali ipak sasvim nezanemariva.